

Genom att utnyttja befintliga geodata, som Lantmäteriets laserscanning, jordartskartor, bergrundskartor, flygbilder, satellitbilder och skogsbruksplaner, kan skogsbruket bli bättre på naturhänsyn och minska risken för att skada fornminnen. Detta är ingen fluffig avlägsen framtidsvision, data finns och ett verktyg skulle kunna implementeras redan om ett eller ett par år.

KULTUR OCH NATUR I SIKTET

Skogsbruket pågår dygnet runt och under alla årstider – många beslut måste fattas i regn och mörker. Traktkartan har då en nyckelroll – den måste innehålla all den information som maskinföraren behöver för att kunna göra ett bra arbete.

Vi tror att man kan göra betydligt bättre och mer innehållsrika kartor med hjälp tillgängliga geodata – kartor där naturobjekt och kulturminnen som kräver särskilt hänsynstagande är tydligt utmärkta.

Vi ser framför oss ett halvautomatiskt arbetsätt. I en dator ”håller man i” koordinatsatta uppgifter från flera olika datakällor. Från Lantmäteriets laserscanning får man marktopografi och trädhöjder, från flyg- och satellitbilder kan man få trädslagsblandning. Det finns också specialkartor med berggrund och jordarter. Med hjälp av olika sökkriterier identifierar datorn automatiskt områden och objekt med potentiellt höga naturvärden. Det kan vara partier med stort lövinslag, gammal lyckig skog, sumpskog, döda träd, branter, raviner, områden med speciella jordtyper och fuktstråk.

Tekniken kan också identifiera avvikande markstrukturer som kan tyda på forn- eller kulturminnen, som husgrunder, fångstgropar och kolbottnar. Det kan handla om att lokalisera kända och registrerade fornminnen, tyvärr har forn-minnesregistret ofta felaktiga koordinater. Men det går också att hitta nya, okända kultur- och fornminnen.

Datorn ger ett kartunderlag till planeraren, som i fält kan fokusera på de områden och objekt som verkar extra intressanta. Dessutom kan planeraren få en översiktlig bild av objektet, både på beståndsnivå och i ett landskapsperspektiv, och anpassa naturhänsynen till detta.

Skogforsk ser en stor potential med att utveckla ett objektivt verktyg som kan effektivisera planeringsarbetet, öka transparensen och samtidigt underlätta diskussionen mellan olika synsätt.

Vi tror att verktyget skapar bättre förutsättningar för att klara de politiskt antagna miljö kvalitetsmål som berör skog, tror ni?

Erik Willén
018-18 85 36
erik.willen@skogforsk.se

Per Westerfelt
018-18 85 32
per.westerfelt@skogforsk.se

